

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

мы видим, эти самые технологии порой приводят к деструкции как самого общества, так и отдельно взятой личности, не говоря уже о таких «побочных» явлениях, как глобальные экологические, и связанные с ними, проблемы. Поэтому в эпоху, когда сама по себе информация обесценилась, перестав быть дефицитом, гораздо важнее найти нужный способ ее применения.

Список литературы

1. Wikipedia:List of hoaxes on Wikipedia [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:List_of_hoaxes_on_Wikipedia
2. Поваренная книга анархиста [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://ru.wikipedia.org/wiki/Поваренная_книга_анархиста

ПРОБЛЕМА ЦІННОСТЕЙ У ФІЛОСОФІЇ

Крекотень Катерина,

Шуба Владислав,

студенти групи ПС- 501, СумДУ

Значення філософського дослідження проблеми трансформації моральних цінностей в сучасному світі можна пояснити тим, що комплекс моральних цінностей індивіда, етносу, соціуму є одним із важливих показників, що характеризує взаємодію суб'єктів суспільства, сприйняття ними цієї дійсності буття. Також важливим є розуміння кількісної і якісної характеристики моральних цінностей сучасного суспільства для передбачення того, як реалії сьогодення вплинуть на розвиток духовного життя майбутніх поколінь, країни в цілому. Зниження рівня загальної, зокрема й моральної культури, соціальна апатія, проникнення в суспільну свідомість інноваційних моральних цінностей, що характеризуються зміщенням гуманізації на користь меркантилізації та раціоналізації, – все це впливає на процес формування індивіда в умовах сучасної дійсності. Отже, цінності самі по собі, є породженням культури як специфічно людського способу освоєння і привласнення світу, в результаті якого світ перетворюється на ціннісно-смыслову реальність. А філософське мислення пов'язує людину і людство з його потребами, з одного боку, і зі світом культури як світом цінностей з іншого. Тому, одним з найважливіших аспектів філософського теоретичного осмислення людиною світу є

ціннісний підхід, що знаходить свою методологічну основу в загальній теорії цінностей.

Одним з перших до проблеми цінностей звернувся давньогрецький філософ Сократ. В центрі його філософських поглядів знаходиться людина, яка розглядається, насамперед, як моральна істота, і головним є тільки те, що виступає для людини благом, а це - цінність і користь, як дві основні характеристики буття.

Але як окрема одиниця у філософії аксіологія не існувала до початку XIX ст. І лише у другій половині XIX ст., з виходом книги Р. Г Лотце "Мікрокосмос" (1856-1864рр.), з'являється розгорнуте вчення про цінності. Так, усі цінності, за уявленням Лотце, існують самостійно як істини, критерієм яких є наукове пізнання у вигляді трьох начал: істини, фактів, ціннісних понять. На думку Лотце, сутність цінності полягає в тому, що вона не належить до сфери дійсності: джерело цінності потрібно шукати в нас самих, у нашій свідомості. Усі речі та події мають цінність лише тому, що вони сприяють реалізації Божого провидіння.

Розглядаючи ціннісну проблематику, не можна обминути філософію Ф. Ніцше. Він дійшов висновку, що всі традиційні цінності старої моралі, релігії, науки (добро, справедливість, бог, безсмертна душа, істина тощо) втратили сенс. Головне завдання людини, на його думку, полягає в тому, щоб замість них поставити власні суб'єктивні ціннісні орієнтири. Проблема цінності посідає чільне місце в його трактаті "До генеалогії моралі". Тут розглядаються "гарне та погане", "добро та зло" як протилежні цінності. Роль Ф. Ніцше в становленні аксіології відзначав і В. Віндельбанд, підкреслюючи, що творець "підготовив ґрунт" для розробки теоретичних основ філософії цінностей.

Значний вклад в розробку аксіології вніс український мислитель, філософ Г. С. Сковорода. Для українського засновника «філософії серця», головним у людини для світопізнання та самопізнання є саме воно - серце, душа. Розум, за Сковородою, - не зможе відповісти на головні людські «світобудовні» та буттєво-значущі питання. Так само раціонально-пізнавальні прагнення і зусилля не виправдовують смисло-життєвих сподівань людської душі. А за вибудованими у досконалий текст поняттями завжди приховано головне - глибинний зміст, який відкривається тільки серцю. Григорій Сковорода виокремлює ще одну важливу цінність і, водночас, неocenенну для доцільного й гармонійного буття людини чесноту -

«сродну працю», яка, на думку філософа, є єдиним джерелом людської радості.

Інший представник української філософської думки, видатний Каменярь Іван Франко, порушував філософські питання задля вирішення наукових, моральних чи суспільно-політичних проблем, а не в річищі загальносвітоглядних спекулятивних шукань. Звідси й пріоритет етико-антропологічної проблематики у предметі Франкових роздумів, і його гуманістичний підхід до будь-яких філософських проблем. У його високоморальній філософії слід бачити, передовсім, приклад для наслідування. Досліджуючи генезу особистості, науковці неодноразово доходили висновку, що людина стає такою, якою її шліфують об'єктивні реалії, але вона при цьому не пасивна, вона обирає (дуже часто неусвідомлено) ті впливи, які є домінантними в суспільстві і до яких не завжди схиляється її єство. Приймаючи або відкидаючи певні цінності, особистість робить вибір, що визначає стратегію її подальшого життя. І. Франко неодноразово підкреслював потребу прищеплювати молодому поколінню високі етичні якості, виховувати його в дусі любові до людини, поваги до старших, дружби і товариства, правдивості і чесності. «Кожна людина, - зазначає мислитель, - ... мусить виробити собі певне коло понять про людське життя, про поведження з людьми; це є розуміння вірності, справедливості, правди, дружби і добра. Ці поняття служать основою моралі, що є предметом останньої і найвищої науки - етики» [1., с.39]. І. Франко усвідомлював, наскільки далеко йти до досягнення цього високого етичного ідеалу та, все ж таки, надзвичайно важливо невинно прагнути і йти до нього.

Теоретичні досягнення і оснований на цьому моральний досвід ХІХ століття прийнято пов'язувати також з іменами таких письменників, поетів, філософів, педагогів, психологів як М. Бердяєв, П. Віндельбанд, І. Кант, П. Ріккерт, Л. Толстой, К. Ушинський, П. Флоренський, Т. Шевченко та іншими.

Взагалі цінність як феномен, є складним комплексом і міститься як у пізнавальних структурах, так і у світогляді людини, в глибинних процесах соціального життя і культури. При цьому, слід зазначити, що цінності є складовим елементом будь-якої культури або навіть її основою, фундаментом (П. Сорокін). В той же час, вони завжди виступають як абстрактні ідеали, узагальнені цілі та засоби їх досягнення, які забезпечують життєдіяльність суспільства і

допомагають індивідам робити правильний вибір своєї поведінки в життєво значущих ситуаціях.

Цінності служать соціальними індикаторами якості життя, а система цінностей служить фундаментом культури. Система цінностей чинить зворотний вплив на інтереси, потреби людей і суспільств і виступає однією з найважливіших стимулів соціальної дії.

Цінності за своїми функціями не лише націлені в майбутнє. Вони діють також як культурні традиції, звичаї, ustalені норми, завдяки чому забезпечують зв'язок з минулим. Ціннісні уявлення регулюють поведінку людей стосовно сучасних їм реалій. Обираючи спосіб життєдіяльності, порівнюючи запропоновані суспільні моделі розвитку, громадяни визначають власну програму діяльності.

Література

1. Франко І. Наука і її взаємини з працюючими класами / Іван Франко Збір. творів у 50-ти томах. – К.: Наукова думка, 1986. – Т. 45.- С. 24-40.

МОДИФІКАЦІЇ ФОРМИ В СУЧАСНОМУ ЖИВОПИСІ

Чирков С., *ПР-41, СумДУ*

Філософський та художній дискурси як різні форми оприявленності сущого надають можливість наблизитися до більш повної та адекватної інтерпретації культури загалом та людини, що вписана в контекст культури зокрема. Саме через певні дискурсивні практики на рівні художнього та філософського можна віддзеркалити водночас процесуальність, випадковість та серійність, інваріантність буття культури.

Якщо мистецтво як сукупність феноменальних актів відбиває присутність людини в теперішньому та на рівні події відтворює умови здійснення смислу (кожного разу іншого), то філософія через рефлексивні практики дистанціюється від миттєвого, плінного, що, в свою чергу надає можливість відтворити цілісність розуміння певної епохи, її культурних та світоглядних засад та місце людини в цій цілісності.

Звертаючись до специфіки мистецтва живопису доби постмодерну та інтерпретації форми в межах мистецьких пошуків